

ALINA BRIHAN - PROVOCAREA COEZIUNII

Uniunea Europeană : peste 50 de ani de politic regional ; diferențe socio-economice între statele membre și regiunile sale; un sprijin tot mai mare în realizări semnificative în vederea reducerii acestor disparități, a întinerii economiei UE și a realizării coeziunii sociale; o politică de coeziune înfăptuită în strânsă interdependență cu celelalte politici comunitare, cu obiectivele și strategiile de dezvoltare ale UE, dar și cu provocările economiei mondiale; și, nu în ultimul rând, alocarea de fonduri tot mai importante din bugetul european (de la 4.8% - în 1975 la 39% - în 2006).

În acest moment, cele 271 de regiuni ale Europei trebuie să fac față nu doar provocărilor aduse de criza economică și financiară, ci și celor pe care le presupun, pentru următorii ani: globalizarea și prin transformarea economiei într-una a cunoașterii și inovării; schimbarea demografică și prin punerea în discuție a unor chestiuni precum eficiența economică, echitatea intergenerațională sau presiunea migraționistă; schimbarea climatică; un sistem energetic sigur, durabil și competitiv.

În astfel, pentru perioada 2007-2013, prin intermediul celor 436 de programe care acoperă toate regiunile statelor membre, noua generație de Fonduri Structurale urmărește alocarea a 347 mld. euro pentru 3 obiective: convergență și în scopul susținerii creșterii economice și creșterii de noi locuri de muncă (81.54 % din fonduri); competitivitate regională și locuri de muncă (15.95% din fonduri); și cooperare regională (2.52% din fonduri) - în scopul întinerii cooperării transfrontaliere, transnacionale și inter-regionale.

Din această sumă, României i-au fost alocate 19.7 mld. euro - în cadrul obiectivului "convergență" și 455 milioane euro și în cadrul obiectivului "cooperare teritorială". Iar drept răspuns la criza economică și financiară, România va primi în 2009 un avans suplimentar de lichiditate în valoare de aproximativ 260 de milioane de euro în cadrul politicii de coeziune, pentru a grăbi punerea în aplicare a proiectelor. O politică de coeziune, ale cărei priorități în țara noastră, pentru perioada 2007-2013, sunt: ameliorarea infrastructurii transportului de bază și a accesibilității (5.3 mld. euro); cercetare și inovare (2.6 mld. euro); susținerea întreprinderilor - și, în special, a IMM-urilor (570 mil. euro); ocuparea forței de muncă (940 mil. euro); dezvoltarea rețelelor moderne de bandă largă și a serviciilor publice online pentru întreprinderi mici și mijlocii (445 mil. euro); educație și formare profesională (1.2 mld. euro); includere socială (1.2 mld. euro); protecția mediului (8.6 mld. euro); eficiență energetică (2.8 mld. euro); și surse de energie regenerabile (640 mil. euro).

Pe de altă parte, la nivelul opiniei publice, potrivit unui Eurobarometru dat publicității în luna februarie 2008, se poate constata că 85% dintre români cred că este un lucru bun faptul că politica regională a Uniunii Europene dă statelor membre și regiunilor dreptul de a decide în ceea ce privește strategiile și politicile în acest domeniu; că 45% consideră că Uniunea Europeană ar trebui să sprijine regiunile cele mai sărace, iar 52% - că ar trebui să ajute toate regiunile sale; că există o conștientizare, la nivelul populației, a sprijinului primit prin intermediul politicii regionale a UE și afirmat de 61% dintre români, în condițiile în care 60% recunosc beneficiile acestei politici (în sub-media europeană de 70%).

Cu toate acestea, nici oportunitatea de accesare a acestor fonduri, nici conștientizarea și la nivelul populației și a beneficiilor pe care ele le pot aduce economiei românești, nu sunt suficiente. Este nevoie ca ele să fie absorbite într-o proporție cât mai mare. În primul rând, fiindcă politica de coeziune a dovedit că poate furniza un input important pentru economia reală, oferind agende de dezvoltare durabilă care să determine o creștere economică și locuri de muncă la nivel local și regional, și anume acolo unde efectele crizei actuale sunt cel mai puternic resimțite de către cetățenii Europei. Și în al doilea rând, fiindcă politica de coeziune a dezvoltat un sistem unic de guvernare cu niveluri multiple - care implică atât parteneri pe plan "vertical" (comunități, autorități naționale, regionale și locale), cât și factori pe plan "orizontal" (reprezentanți ai mediului de afaceri, sindicate, ONG-uri, etc.), calitatea parteneriatului dintre toți factorii implicați și de la nivel regional și local și în pregătirea și punerea în aplicare a programelor din cadrul politicii de coeziune, face ca acesta să devină unul dintre factorii esențiali care contribuie la creșterea valorii adăugate și la eficiența politicii de coeziune. Iar acesta este un obiectiv pe care și societatea românească trebuie să și-l asume cât mai curând și cât mai eficient. Pentru că Europa nu este doar o Europă "de" regiuni, ci o Europă "cu" regiuni.